

Vooraf, 1938

Op een zaterdag, eind april, loopt Jacob Boone te juten op het Nollestrand, het meest noordwestelijke deel van Vlissingen. Het is winderig en koud. Niet zo vreemd. Het is bijna half zes in de ochtend en een beetje strandjutter zorgt ervoor na een storm als eerste op het strand te zijn. En gewaaid heeft het! De Noordzee heeft de afgelopen nacht zonder ophouden tegen de muren van de zeedijk gebeukt, als een leger onvermoeibare soldaten dat in brede aanvalsgolven de stad bestormt.

Jacob is gisteravond vroeg naar bed gegaan en heeft prima geslapen, totaal niet gehinderd door het loeien van de wind. Hij heeft zijn wekker opgewonden en secuur op vijf uur afgesteld. Zijn laarzen en dikste trui lagen klaar, naast de voordeur, bovenop de drie juten zakken die hij altijd meeneemt op zijn strooptochten langs de waterlijn.

Jacob heeft niet het flauwste idee waar zijn juttersinstinct vandaan komt. In de familie Boone komen geen vissers of zeelui voor, dus het zit niet in zijn genen. Toch trekt de zee hem al vanaf zijn prilste jeugd. Jacobs vader, de oude Hendrik Boone, vindt het maar een rare hobby. Al twintig jaar pacht hij een kleine boerderij ten zuiden van Dishoek, twee kilometer voorbij de grenspaal van Vlissingen, daar waar het pad onderlangs de duinen begint. Jacob is de jongste van zijn vier zonen en Hendrik had hem al vroeg duidelijk gemaakt dat een toekomst op de boerderij er voor hem niet in zit. Jacob zat er niet mee.

Want onmiddellijk na de ambachtsschool vond hij werk als aankomend electromonteur op de scheepswerf in Vlissingen. Het is zijn taak in nieuwgebouwde stoomschepen de elektrische installatie aan te helpen leggen, en dat vindt hij machtig mooi werk. Sinds een paar weken huurt hij een kamer bij zijn collega Jan Lippens, in de Kasteelstraat, vlakbij de werf. Het boerenbedrijf van zijn vader laat Jacob zonder spijt aan zich voorbijgaan. Als hij zijn broers mag geloven is het op de boerenhof hard werken voor weinig geld. En hij weet zeker dat het loon op de werf beter is. Zijn vader klaagt dat de schulden alleen maar toenemen en het is voor hem de vraag of hij dit jaar de pacht wel kan opbrengen. Wat Jacob wel spijt is dat hij Kloris en Roosje, de twee zware Zeeuwse werkpaarden die de ploeg van Hendrik Boone trekken, nu maar weinig ziet. Daar is hij dikke vrienden mee. Hij draaft heel behendig op Kloris rond, zonder zadel, en hij gooit ieder jaar hoge ogen bij de ringsteekwedstrijden in Koudekerke, op de zogenaamde ‘derde pinksterdag’. ‘Als Jacob erop zit, gaat dat beest pas echt leven,’ zegt vader Hendrik toch wel trots. ‘Dat joch krijgt alles van onze Kloris gedaan...’

Als Jacob boven op de duinovergang staat, ziet hij dat de vloed over het hoogtepunt heen is. Het onrustige water geeft alweer terrein prijs. Zijn ogen speuren langs de waterlijn. De storm heeft de lucht helemaal schoon geblazen; er is een helder zicht tot Zoutelande. Hij is de

eerste op het strand! Al heel snel duwen zijn laarzen hun afdrukken in het natte zand. Er ligt weer van alles, ziet hij. Vrijwel meteen valt zijn oog op iets ongewoons in het vuilwitte schuim. Nog juist in de golven ligt een balk van ongeveer een halve meter, enorm dik en helemaal bedekt met zeepokken en mosselen. De golven spoelen er nog begerig omheen, onwillig hun prooi achter te laten. Maar het voorwerp is te zwaar. Ze slagen er niet in het terug te sleuren naar hun diepe geulen, buiten het bereik van mensenhanden. Het is vooral de vorm die Jacobs aandacht trekt. Planken en balken in zee zijn niet bijzonder na een zware storm. Ze zijn meestal afkomstig van schepen die in het razende natuurgeweld een deel van de deklading hebben verloren of hun verschansing deels zijn kwijtgeraakt. Aan de randen ervan zitten dan altijd grove splinters; de zee gaat niet zachtzinnig te werk. Maar dit ding heeft een keurig regelmatige vorm en ligt zo te zien al heel lang in het zoute water. Waar komen anders al die witte zeepokken en mosselen vandaan? Nu hij dichterbij komt ziet Jacob dat het ook te hoog en te breed is om voor een balk door te gaan.

Met zijn korte juttershamer klopt hij op de bovenkant, en op de zijkant. Het klinkt niet erg massief, maar ook niet echt hol. Jacob grinnikt zachtjes. Die gaat mee naar de schuur op het erf van zijn vader, de plaats waar hij al zijn trofeeën uit de Noordzee bewaart.

Dat is een gemakkelijke gedachte, maar de uitvoering is een stuk moeilijker: het ding is loodzwaar. Niet erg

waterdicht, denkt Jacob, misschien staat erin wel net zo veel water als er aan de buitenkant omheen zit.

Hij kijkt om zich heen. Behalve hijzelf is er nog steeds niemand op het strand, maar hij kan nu heel spoedig kapers op de kust verwachten. Haastig sleurt hij de kist een meter of tien het droge zand op en graaft met zijn schep een kuil die precies diep genoeg is. Hij schuift het pokdalige gevaarte erin. De jutter zweet behoorlijk in zijn dikke trui, maar dat kan hem niet schelen. Jacob dekt de kist toe met zand en veegt ten slotte met een aangespoelde tak het sleepspoor weg. Hij verzamelt een stuk of acht keien en legt die schijnbaar nonchalant in de vorm van een B op het zand. Dat valt niemand op. Jacob Boone is de enige die weet wat de stenen betekenen. Maandagmiddag, na het werk in de fabriek, zal hij terugkomen met een sleepplank en de bakfiets van Jan Lippens. Als je dat op zondag doet, stelt iedereen vragen. Aan het eind van een maandagmiddag valt iemand die met een bakfiets door de straten rijdt niet op. Jacob fluit zacht een melodietje en gaat verder met zijn jutterswerk. Hij denkt aan het afspraakje met Stieneke Touw, die bij hem om de hoek in de Scheldestraat woont. Het knapste meisje van de hele wijk en hij, Jacob Boone, gaat vanavond met haar naar de gloednieuwe Alhambra bioscoop!

Een paar minuten later ziet hij verderop twee mannen op het strand verschijnen, naast een gitzwart paard dat een wagen met hoge wielen over het rulle zand trekt. Hij

zwaait naar hen, en grinnikt. Dat was dus net op tijd! Hij kent hen wel, Siem en Joop Constantse uit het dorp Valkenisse. De jutters maken collegiaal een praatje over de storm en vervolgen dan ieder hun weg langs de waterkant, waar de wind en het water langzamerhand rustiger worden.

1. Een ontmoeting op het station

De felgele trein rolt langzaam het station van Vlissingen binnen en komt ruim een meter voor het roodwitte stootblok tot stilstand. De deuren gaan sissend open, de eerste reizigers stappen naar buiten. Halverwege het perron huppen Perry en Clifton, als altijd druk in beweging als er...